

KATALOGU I PROVIMIT

GJUHË ANGLEZE

VITI MËSIMOR 2012/2013

Autorët:

Mr. Lilana Subotiq, Enti për Shkolla
Mr. Dragisha Vukotiq, SHF „Lluka Simonoviq“ Nikshiq
Maja Dragojeviq, SHF „Shtampar Makarie“
Sanja Golluboviq, Gjimnazi “Tanasie Pejatoviq” Plevle
Divna Paleviq Shturm, Qendra e Provimeve

Recensent
Dr. Igor Llakiq

Përktheu
Luigj Berisha

PËRMBAJTJA

HYRJE	4
STRUKTURA E PROVIMIT	5
PROGRAMI I PROVIMIT	6
SHEMBULLI I TESTIT.....	11
I TË LEXUARIT.....	12
II LEKSIKU DHE GRAMATIKA	14
III TË SHKRUARIT.....	17
ZGJIDHJET	18

HYRJE

Provimi ekstern për nxënësit e klasës IX të shkollës fillore (Matura e Vogël) është kontrollim i standardizuar i të arriturave shkollore të nxënësve në fund të ciklit të tretë të arsimimit fillor. Ky lloj vendimi mbështetet në Ligjin për arsimimin dhe edukimin fillor, neni 56 ("Gazeta Zyrtare e RMZ", nr. 64/02 e 28. 11. 2002, 49/07 e 10. 08. 2007, "Gazeta Zyrtare e Malit të Zi", nr. 45/10 e 04. 08. 2010).

Kontrollohen njohuritë, shkathtësitë dhe aftësitë të cilat bazohen në pjesët kryesore të Programit të lëndës dhe të cilat duhet t'i posedojnë nxënësit në fund të klasës së nëntë të shkollës fillore.

Në Katalogun e provimit janë dhënë qëllimet e përgjithshme të provimit, është përshkruar struktura e provimit, kurse me formën e qëllimeve të provimit saktësisht është specifikuar përmbajtja e cila do të testohet. Është ofruar edhe shembulli i testit me skemën për vlerësim.

Katalogu i provimit i kushtohet nxënësve dhe mësuesdhënësve.

STRUKTURA E PROVIMIT

Pjesa	Aftësia gjuhësore	Numri i detyrave	Tipi i detyrës
1	Të lexuarit	dy detyra nga 200-250 fjalë/rreth 15 pyetje	zgjedhje e shumëfishtë zgjedhje alternative plotësimi bashkimi
2	Leksiku dhe gramatika	tri detyra, 15 pyetje	cloze test /tipi i mbyllur cloze test/ tipi i hapur bashkimi transformimi
3	Të shkruarit	një detyrë, 40-60 fjalë	e-mail porosia ose hartimi i udhëzuar

PROGRAMI I PROVIMIT

TEMAT

- familja, miqtë
- shtëpia ime
- shkolla, arsimimi dhe profesionet
- kafshët shtëpiake, bota bimore dhe shtazore
- ushqimi dhe shëndeti, trupi dhe veshmbathja
- shkathtësitë dhe aftësitë
- festat
- mjetet e transportit
- stinët e vitit dhe kushtet kohore
- jeta e përditshme
- koha e lirë(hobi, sporti, argëtimi, udhëtimi)
- rrethi im (fshati, qyteti, vendi im), orientimi në hapësirë
- bota (dje, sot, nesër)
- mjedisi jetësor
- shkenca dhe arti
- mediat

PËRMBAJTJET GJUHËSORE

Emrat – Nouns

- Regular plural
- Plural of nouns ending in *-f, -y, -o, -s, -x, -sh, -ch*
- Irregular plural (*man, woman, child*)
- Genitive 's
- Genitive with *of*
- Double genitive
- Countable / uncountable nouns
(*More + countable/uncountable nouns*
- Less + uncountable nouns)

Përemrat – Pronouns

- Personal pronouns (singular plural, subject/object case)
- Demonstrative pronouns: *this, that these, those*
- Possessive pronouns (mine, yours, his, hers, ours, yours, theirs)
- Interrogative pronouns: *who, whose, what*
- Partitive pronouns: *some(body, -thing) any(body, -thing), no(body, -thing)* indeterminer and nominal function
- Indefinite pronouns: *one, ones*
Introductory it (*It's one o'clock, It's raining*)
- Relative pronouns: *who, whose, whom, which, that, what*

- Reflexive pronouns: myself, yourself, himself, herself, itself, oneself, ourselves, yourselves, themselves

Nyjat- Articles

- Indefinite/definite/zero

Numrat - Numbers

- Cardinal/ordinal

Mbiemrat – Adjectives

- Possessive adjectives: *my, your, his, her, its, our, their*
- Demonstrative adjectives: *this, that, these, those*
- Interrogative adjectives: *which, what, whose*
- Adjectives denoting size and colour
- Adjectives denoting nations
- Position of adjectives (size, colour)
- Comparison regular and irregular (*good, bad*), equal
- Quantifiers: *some, any, many, much, a little, a few, a lot of*

Parafjalët – Prepositions

- Prepositions denoting place, time, direction

Foljet- Verbs

- Present simple
- Present continuous (real present, future plans)
- Future (will)
- Past simple
- Past continuous
- Present perfect
- Present perfect continuous*
- Past perfect*
- Passive Voice:
  - Present simple
  - Past simple
- Stative verbs (*look, feel, sound, smell, taste + adjective*)
- Question tags
- *Going to* (intention)
- Imperative (instructions/ directions/ prohibition)
- Modal verbs and expressions:
  - *Can* (ability, possibility, permission, suggestion),
  - *Could* (polite request)
  - *May* (possibility)
  - *Might* (suggestion)
  - *Shall* (suggestion)
  - *Should* (advice)

- *Will/won't* (offer, willingness, refusal)
- *Would like* (wish)
- *Would ... like?* (invitation, offer)
- *Would rather* + bare infinitive
- *Must/Mustn't* (obligation, prohibition)
- *Have (got) to* (obligation)
- *Had better* + bare infinitive
- *Ought to* (desirability)
- *Used to*
- Verbs with two objects
- Verb + infinitive/gerund
- Infinitive (purpose)
- Reported speech (statements, questions, commands) with *say, tell, ask*

Ndajfoljet– Adverbs

- Interrogative adverbs: *how, where, why, when, how much, how many*
- Relative adverbs: *where*
- Adverbs of manner (regular), irregular (*fast, well*)
- Adverbs and adverbial phrases of time: *ago, yesterday, last night, this evening, tomorrow, then, finally, yet, already, just, since, for*
- Adverbs of frequency
- Intensifiers: *very, quite*
- Position of adverbs
- Comparison of adverbs

Lidhëzat – Conjunctions

And, but, or, because, although, while, as, if

Fjalitë - Clauses

- Conditional clauses (type 0, 1 and 2)
- Clauses of concession (*although, while*)
- Clauses of result/consequence (*so ... that ...*)
- Clauses of reason (because, since...)
- Clauses of comparison - (*than, as, not + so + adjective + as*)
- Clauses of time (*before, when*)
- Exclamatory sentences - *What + (a) noun*

*Vetëm gjuha e parë e huaj

QËLLIMET E PROVIMIT

TË LEXUARIT

Qëllimi i testimit të kësaj shkathtësie është që të vërtetohet aftësia e nxënësit/nxënëses për leximin e pavarur të teksteve të panjohura autentike me shpejtësi të duhur.

Llojet/tipat e teksteve:

- udhëzimet,
- letrat dhe porositë,
- mbishkrimet,
- tekstet nga gazetatat dhe revistat,
- tregimet e shkurtra të cilat e tejkalojnë pak fondin leksikor.

Qëllimet e provimit

Nxënësit janë në gjendje që të:

- përcaktojnë idenë themelore të tekstit,
- mund të dallojnë rrethanat jashtë tekstuale dhe t'i komentojnë ato (folësit, situatat, kujt i kushtohet teksti),
- gjejnë informacione specifike në tekst,
- vërejnë domethënien implicite,
- caktojnë domethënie e fjalëve të panjohura duke shfrytëzuar kontekstin dhe kuptimin gramatikor,
- vërejnë marrëdhëniet në mes të pjesëve të tekstit dhe rrjedhës së rrëfimit.

TË SHKRUARIT

Qëllimi i testimit të shkathtësisë së të shkruarit është kontrollimi i aftësive të nxënësit/nxënëses që në formë të shkruar të realizojë komunikimin dhe mendimet e veta t'i shpreh në mënyrë logjike, koherente dhe në përgjithësi në mënyrë të kuptueshme.

Qëllimet e provimit

Nxënësit janë në gjendje që të:

- shkruajnë tekste funksionale – letrën, ditarin, intervistën, anketën,
- hartojnë tekste të shkurtra të udhëzuara ose të pavarura duke u bazuar në atë që kanë lexuar, parë, dëgjuar ose përjetuar.

Me rastin e vlerësimit të detyrave me shkrim vlerësohet

- respektimi i temës së dhënë,
- tërësia e tekstit dhe lidhshmëria e pjesëve të tij,
- shfrytëzimi i leksikut përkatës,
- respektimi i rregullave gramatikore dhe sintaksore, drejtshkrimit dhe shenjave të pikësimit.

LESIKU DHE GRAMATIKA

Qëllimi i testimit të leksikut dhe gramatikës është kontrollimi i aftësive të nxënësve që në mënyrë adekuate dhe të drejtë të shprehen për temat e njohura në situata të përditshme.

Qëllimet e provimit

Nxënësit janë në gjendje që të:

- përdorin strukturat e duhura gjuhësore në nivel të formës së fjalëve, frazave dhe fjalive,
- përdorin fjalët e duhura, frazat, idiomat dhe kolokime.

SHEMBULLI I TESTIT

UDHËZIM

Testi nga gjuha e huaj përbëhet nga tri pjesë: të lexuarit, leksiku/gramatika dhe të shkruarit.

Koha për zgjidhjen e testit është **70 minuta**.

Mjetet e lejuara janë lapsi grafit dhe goma, lapsi kimik me ngjyrë të kaltër ose të zezë. Pranohen vetëm përgjigjet e shkruara me **laps kimik**. Nëse gaboni, vendosni një vijë të kryqëzuar mbi të dhe përgjigjuni përsëri. Gjatë kohës së punës në test **nuk lejohet përdorimi i fjalorit dhe korrektorit**.

I TË LEXUARIT

1. Read the text. For questions 1-6, choose from A-G to complete the sentences. There is one letter you do not need.

Most kids are familiar with sports like basketball, baseball, and football, **1**.....
But some sports are seldom played in most countries.

FOOTVOLLEY is a game that combines football and beach volleyball. People started playing it on Brazilian beaches in the 1960s, **2**..... The net is the same as the one used in beach volleyball, but players use a football. Players cannot use their hands;**3**..... to get the ball over the net. Otherwise, the rules are the same as those in beach volleyball.

BICYCLE POLO is a combination of polo and bicycle riding. There are two teams and each player has a mallet which is shorter than the ones used in traditional polo. They use these mallets to hit the ball. The object of the game is to move the ball down the field **4**..... Players are not allowed to hit each other with their mallets, and their feet must stay on the bike's pedals at all times.

UNDERWATER HOCKEY was invented **5**..... The game is played at the bottom of a swimming pool between two teams of six. Players wear a diving mask and a snorkel. They use a short stick to move a puck into the opponent's goal. Everyone on a team has to work together to score, **6**.....

- A. they may use only their feet, heads, and chests
- B. because they see them all the time.
- C. by four English divers in 1954.
- D. there are two teams.
- E. since no one can go too long without coming up for air!
- F. but it has become popular in other countries, too.
- G. and hit it into the opponent's goal.

7. Now choose the best name for the text. Tick one box.

- A popular sports B sport players C strange sports

2.

For sentences 1- 7, decide if each statement is true or false and put a tick (✓) in the appropriate box.

LIFE AS A TWIN

Have you ever wondered what it is like to be a twin? Well, I can explain because I am a twin. My name is Bailey and I am 10 minutes older than my identical twin sister, Avery. Being a twin can be pretty cool at times, but other times it can be annoying. Even though people think we look exactly alike, it does not mean we always like the same things. One thing is for certain: No matter what, we can always count on each other.

Having the same face can be fun. For example, we can easily trick people if we want to. We both play fast pitch softball and basketball, and it is funny when we confuse our opponents.

Sometimes, looking like my sister can be annoying, though. People call me by the wrong name almost every day. I have even been yelled at by my mom or dad for something that my sister did, because they thought it was me. Times like that, I wish we looked completely different.

Another bad thing about being a twin is that some people assume that because we look alike, we must enjoy all the same things too. This is not true, though. For example, I do not like peanut butter, but Avery does. I like to go turkey hunting with my dad, but my twin would rather paint her nails and have her hair done. Just because we are twins, we still have our own thoughts, likes, and dislikes. We are two different people and it would be nice to be treated that way.

	Right	Wrong	Doesn't say
1. Being a twin has its good and bad sides.	☐	☐	☐
2. If you have a twin, you have someone who will always stand by you.	☐	☐	☐
3. Bailey says that looking the same like your twin sometimes causes problems.	☐	☐	☐
4. Bailey and her sister play basketball in rival teams.	☐	☐	☐
5. Bailey thinks that her parents love her sister more than her.	☐	☐	☐
6. Bailey often fights with her sister because they like different things.	☐	☐	☐
7. Bailey isn't happy because she and her sister are always expected to have the same opinions.	☐	☐	☐

7 pike

II LEKSIKU DHE GRAMATIKA

3.

Read the text and choose the correct answer (A, B or C) to fill in the gap.

There is an example at the beginning (0).

Nowadays lots of people drive to large supermarkets to (0).....their shopping. These supermarkets have (1) ..... , so you can buy several (2).....of shopping. You can fill your trolley, and then push it to your car. Some people (3).....local shops to supermarkets. These small shops are usually more expensive than supermarkets. Some towns have an open air (4).....in the centre, where you can buy cheap fruit and vegetables, but you have to (5)..... your shopping home.

0.	A have	B make	C take	☒ D do
1.	A cars	B car-parks	C places	D roads
2.	A bags	B customers	C lists	D shops
3.	A choose	B like	C prefer	D wish
4.	A market	B place	C sale	D square
5.	A carry	B go	C walk	D wear

5 pikë

4.

Complete the second sentence so that it has the similar meaning to the first sentence.

0. Example: No parking here.

You mustn't park here.

1. A Japanese millionaire bought the painting.

The painting .....

2. The classroom is empty.

There's .....

3. Can you tell me what you think I should do?

Can you give me .....

4. Let's spend the afternoon at the beach.

How ..... at the beach?

5. Do you think you could close the window?

Would you mind .....

5 pikë

5.

Fill in the gaps.

Water on 0 the Moon!

NASA crashed a rocket into the moon to find it.

A rocket and satellite crashed into the moon **1**..... October 9, and it was no accident. The crash landings **2**..... planned by NASA. Scientists were hoping to find out if **3**.....is water on the moon. First a rocket crashed into the Cabeus crater at the moon's south pole. NASA chose the Cabeus crater because earlier missions **4** ..... found evidence of hydrogen there. The instruments found plenty of information for scientists **5** ..... will study it in the next few weeks.

The landing was big news on Earth. A lot of people watched the event on giant screens at NASA, or through telescopes.

5 pikë

III TË SHKRUARIT

6. Write an e-mail to your friend from abroad.

- invite him/her to stay with your family for a week
- tell him/her
  - how to get to your hometown
  - what you are going to do and see

Write 40-60 words.

Subject:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZGJIDHJET

Të lexuarit

1. 1B 2F 3A 4G 5C 6E 7C

2. 1 TRUE 2 TRUE 3 TRUE 4 FALSE 5 DOESN'T SAY 6 FALSE 7 TRUE

2. Leksiku dhe gramatika

3. 1D 2A 3E 4G 5C

4. 1B 2A 3C 4A 5A

5. 1- was bought (by a Japanese millionaire)
2- no one/nobody in the classroom
3- some advice/a piece of advice
4- about spending the afternoon
5- closing the window?

6. 1. on 2. were 3. there 4. had 5. who

Të shkruarit

Kriteri për vlerësimin e hartimit

Çka vlerësohet

Respektimi i temës së dhënë	Tema 2 pikë Teksti në tërësi i përgjigjet temës së dhënë dhe janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë Forma e tekstit 1 pikë është përdorur forma e duhur e tekstit: letra, porosia
Gramatika	Saktësia në nivel të fjalisë 1 pikë rendi i duhur i fjalëve
	Saktësia në nivel të fjalëve 2 pikë format foljore të përdorura drejtë 2 pikë përdorimi i drejtë i llojeve tjera të fjalëve: emrave, nyjave, mbiemrave, ndajfoljeve, parafjalëve me gabime minimale
Vokabulari	Përdorimi i drejtë i fjalëve/frazave/idiomave/kolokimeve dhe drejtshkrimit 5 pikë
Koherenca dhe kohezioni	Tërësia e tekstit 1 pikë Lidhshmëria e pjesëve të tekstit 1 pikë

0 pikë: zbrazët/nuk ka përgjigje ose nuk është lexueshëm ose nuk është përgjigjur në temën e dhënë ose nuk është përfshirë elementi i dhënë ose janë përdorur më pak se 35 fjalë ose janë përdorur fjalë të pahijshme OSE janë përdorur mjetet të palejuara (telefoni celular, është përshkruar)